

бакалавра, магістра та доктора філософії (PhD) відповідають прийнятій у більшості країн Європи класифікації, що полегшить академічну мобільність українських студентів та науковців.

Отже, система професійно-технічної освіти незалежної України змінювалася відповідно до історичних умов. У зв'язку з сучасними вимогами ринку праці збільшилася кількість професій сфери обслуговування, училища відкрили нові професії. Для вдосконалення системи професійно-технічної освіти виходить ряд важливих законодавчих документів. Навчальні заклади приватної та державної форми власності здійснюють підготовку близько 400 тис. майбутніх кваліфікованих робітників. Професійно-технічна освіта на сучасному етапі продовжує змінюватися та розвиватися. У навчально-виховний процес професійно-технічних навчальних закладів активно впроваджуються інноваційно-освітні та інформаційно-комунікативні технології.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
2. Лікарчук І. Л. Управління системами підготовки кваліфікованих робітників в Україні: педагогічний аспект (1888-1998 роки): Автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.04. / І. Л. Лікарчук; Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 1999. – 36 с.
3. Професійно-технічна освіта незалежної України у 1991-2013 роках: головні події, формування нормативно-правової бази, статистика: Матеріали Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article.jsessionid=78AFC9DA9146D4AC086B8B147A16571B?art_id=59227&cat_id=44731
4. Радіонова Н. М. Стан та перспективи розвитку системи професійної підготовки кваліфікованих робітників // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2013. – № 3 (56). – С. 130-137.

Клєба А.І.

викладач кафедри інформатики,

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

ДИДАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ

Сучасний розвиток суспільства призводить до зміни парадигми педагогічної діяльності. Швидкі темпи розвитку економіки, виробництва, інформаційних технологій, трансформаційних суспільних та екологічних процесів, які впливають на розвиток до формування дитини, висуваючи перед нею більш нові потреби до виховання та навчання. У зв'язку з цим, сьогодні актуальним є питання удосконалення й підвищення ефективності дидактичної підготовки майбутнього вихователя, якому притаманні педагогічне мислення,

потреба в творчому підході до своєї діяльності, володіння сучасними інноваційними технологіями навчання, система ціннісних орієнтацій, поглядів.

Теоретичний аналіз науково-педагогічної літератури дозволив виділити наступні тлумачення поняття «дидактична підготовка». Перш за все, мається на увазі організація та порядок вивчення педагогічних дисциплін, а також їх функціональне забезпечення, тривалість та послідовність перебігу. Процес дидактичної підготовки майбутнього вихователя обумовлений спільною діяльністю викладача (процес викладання) і студентів (учіння).

Значний внесок щодо вдосконалення процесу дидактичної підготовки на сучасному етапі належить В.І. Бондарю, яким були визначені шляхи підвищення ефективності дидактичної підготовки кадрів, обґрунтований системний підхід до аналізу методів навчання, розроблено ефективні технології навчання студентів дидактиці, запроваджено модульно-рейтингову технологію вивчення дидактики як навчальної дисципліни [1].

Дидактично підготовлений студент зможе ефективно організовувати майбутню педагогічно-виховну діяльність в цілому. Дидактична діяльність майбутнього вихователя базується на знаннях і вміннях проектувати, прогнозувати, конструювати, організовувати та об'єктивно аналізувати явища і процеси дидактичної дійсності, аналізувати явища і процеси дидактичної дійсності.

Не менш важливим є розуміння дидактичної підготовки як процесу, в основу якого покладена діяльність як психологічна категорія. Якщо розглядати дидактичну підготовку як процес з точки зору діяльнісного підходу, то логічно передбачити, що структура діяльності та її компоненти, розроблені А.Н. Леонтьєвим, є інваріантною по відношенню до педагогічної діяльності й дидактичної як її складової [2].

Під ціннісним ставленням майбутнього вихователя до дидактичної діяльності розуміли сукупність його дидактично ціннісних орієнтацій, обумовлених педагогічним світоглядом, що виявляється в реальних професійних діях, вчинках, що виконують роль регуляторів дидактичної діяльності.

Дидактична підготовка для формування інформаційно-комунікативної культури майбутнього вихователя базується на застосуванні компетентнісного, комунікативного, синергетичного та трансактного підходів у навчанні студентів.

Компетентнісний підхід вносить певні зміни в сучасну дидактику. Наприклад, навчання в традиційному підході розглядається як процес передачі знань, умінь та навиків, соціального досвіду від старшого покоління до молодшого, а при компетентнісному підході – це процес надбання досвіду вирішення значимих практико-орієнтованих проблем й результатом є готовність до самостійних та відповідальних дій на наступному етапі.

У синергетичному підході майбутній вихователь повинен володіти мистецтвом розуміння. Розуміння завжди потребує реконструкцію особистого життєвого досвіду суб'єкта, у зв'язку з чим досвід постійно збагачується за рахунок придбання нових сенсів, постійно оживляється й актуалізується.

Трансактний підхід вихователя є вивченням, оцінкою та обліком комунікативних ситуацій у своїй професійній діяльності.

Психолого-педагогічна, інформаційно-комунікативна культура вихователя проявляється в розумінні ним процесу спілкування, чутливості до станів, проблем та потреб дітей, мистецтва ведення заняття, відповідальності. Оцінка комунікативних ситуацій залежить від визначення вихователем мети трансакції (кожна дитина повинна навчитися, зрозуміти...).

Вимоги до інформації обов'язково повинні співвідноситись з дидактичними вимогами до неї:

- адекватність: відповідність інформації віковим, індивідуальним особливостям дітей, рівню їх підготовки;

- структурованість інформації: дидактична обробка інформації здійснюється у відповідності з педагогічними цілями та завданнями навчання та виховання дітей дошкільного віку;

- об'єктивність інформації: навчальна інформація не повинна викривляти об'єктивного змісту об'єкта чи явища, що вивчають діти;

- повнота інформації: об'єм інформації, необхідний та достатній для розуміння дітьми вирішення задач навчання та виховання;

- доступність інформації: зміст інформації, її структура, об'єм та форма представлення повинні бути зрозумілими для дітей;

- своєчасність та неперервність інформації: інформація подається з урахуванням рівня підготовленості дітей до її сприймання, у відповідності з поставленими цілями навчання та виховання;

- релевантність: вихователь повинен не відволікатися у процесі пояснення теми, говорити по суті питання.

Дидактична підготовка для формування інформаційно-комунікативної культури майбутнього вихователя також передбачає проектування інформаційно-комунікативної діяльності вихователя, яка направлена на формування здатності до співпраці в роботі над вирішенням дидактичних проблем, вміння працювати в групі.

Таким чином, дидактична підготовка для підготовки інформаційно-комунікативної культури майбутнього вихователя – це складне цілісне особистісно-діяльнісне утворення, яке ґрунтується на здатності студента шляхом чіткого усвідомлення власної мотиваційно-цільової сфери застосовувати систему загальнодидактичних знань, вмінь та навичок, розв'язуючи типові й творчі задачі дидактичної діяльності з урахуванням методичних особливостей спеціальних предметів, діагностувати і корегувати її результати.

Список використаних джерел:

1. Бондар В. І. Дидактика. – К., Либідь, 2005. – 264 с.
2. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М., 1977. – 304 с.
3. Сласьонін В. А. та н. – М., 1997. – С. 186-211.